

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група Демократска странка
13. септембар 2017. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 13. 09. 2017

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
01	6-2460		17

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, с предлогом да се сходно члану 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. др Душан Милисављевић

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Члан 1.

У Закону о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 - др. пропис, 68/15, 62/16 - УС), у члану 3. став 3. тачка 4) после речи: „кућног лечења;“ тачка запета се замењује запетом и додају се речи: „као и право да се образују код куће из здравствених или других оправданих разлога;“

Члан 2.

У члану 5. став 2. после тачке 10) додаје се тачка 11) која гласи:

„11) што ефикасније користе очуване развојне потенцијале, уз одговарајући васпитно - образовни односно образовно - васпитни подстицај и подршку;“

Члан 3.

У члану 26. став 2. после тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи:

„5а) води евиденцију о изреченим казнама суспензије ученика и о стручном педагошко - психолошком раду са учеником за време трајања удаљења са наставе;“

Члан 4.

У члану 27. став 3. после речи: „може да пружа“ додају се речи: „основну и проширену“.

Члан 5.

У члану 33. после става 4. додају се ст. 5, 6. и 7.:

„Школа за ученике са сметњама у развоју може обављати послове ресурсног центра са циљем унапређивања васпитно - образовног и образовно - васпитног рада са децом и ученицима који имају сметње у развоју и који похађају предшколске установе, односно школе на подручју надлежне школске управе и оснаживања инклузивног процеса.

У послове школе за ученике са сметњама у развоју која делује и као ресурсни центар спадају: пружање проширене додатне образовне подршке деци и ученицима са сметњама у развоју из других школа, првенствено у оквиру школа

које они похађају; превенција секундарних сметњи и других нежељених последица примарних развојних сметњи код деце и ученика; јачање капацитета породица деце и ученика са сметњама у развоју за пружање образовне подршке код куће; саветодавно-инструктивни рад с васпитачима, наставницима и стручним сарадницима школа које похађају деца и ученици са сметњама у развоју у циљу унапређивања основне додатне образовне подршке која се реализује у тим школама; стручно усавршавање васпитача, наставника и стручних сарадника других школа у области образовања и васпитања ученика са сметњама у развоју; едукација осталих ученика из других школа у циљу унапређивања инклузивног образовања; аналитичко-истраживачки рад; израда, развој и примена дидактичког материјала, учила и других наставних средстава (софтвера, асистивне технологије и сл.); развој и примена универзалног дизајна у образовању ученика са сметњама у развоју; сарадња са удружењима и организацијама особа са инвалидитетом на заједничким пројектима и акцијама; сарадња са локалном самоуправом у циљу побољшања положаја деце и ученика са сметњама у развоју и задовољавања њихових образовних и социјалних потреба.

Условe и ближе критеријуме за обављање делатности ресурсног центра прописује министар посебним правилником."

Досадашњи ст. 5, 6, 7. и 8. постају ст. 8, 9, 10. и 11.

Члан 6.

У члану 58. став 5. тачка 2) мења се и гласи:

„2) предлаже свог представника у стручни актив за развојно планирање, тим за превенцију вршњачког насиља и у друге тимове установе;“

Члан 7.

У члану 59. став 11. мења се и гласи:

„Лиценца за директора одузима се директору:

1) за кога је правоснажном осуђујућом пресудом или пресудом којом се потврђује споразум о признању кажњивог дела, утврђено да је у вези вршења дужности учинио кривично дело, привредни преступ или прекршај;

2) није прописао или примењивао мере, начин и поступак заштите безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује установа, или није обезбедио услове за њихову примену, у складу са чланом 42. овог закона;

3) пропустио да реагује или је неадекватно или неблаговремено реаговао у случајевима описаним у чл. 44. - 46. овог закона, те је наступила штета, тешка телесна повреда или смрт учесника или запосленог у установи, независно од тога да ли је одговорност утврђена у складу са тачком 1. овог става овог члана."

После измењеног става 11. додаје се нови став 12. који гласи:

„Подношење оставке у току поступка за одузимање лиценце, или у току поступка наведених у ставу 11. овог члана, директора не ослобађа одговорности, нити зауставља поступак за одузимање лиценце.“

Досадашњи ст. 12. - 17. постају ст. 13. - 18.

Члан 8.

У члану 66. став 12. мења се и гласи:

„Директор образује:

1) тим за планирање и интеграцију информационо-комуникационих технологија и рад на нивоу установе;

2) тим за израду процене угрожености - ризика од природних непогода и техничко - технолошких „акцидената" и планова заштите, спашавања и рада у ванредним ситуацијама;

3) тим за планирање и спровођење мера за смањење раног напуштања образовања;

4) мешовити тим за превенцију вршњачког насиља.“

После става 12. додају се нови ст. 13, 14. и 15. који гласе:

„Тим за превенцију вршњачког насиља чине: психолог и/или педагог, два представника изабрана од стране васпитно - образовног већа, наставничког већа или педагошког већа; два представника савета родитеља, два представника ученичког парламента.

Чланови тима се бирају на почетку сваке школске године на првим седницама својих већа/савета, при чему су дужни да израде план превентивних активности који ће се спроводити у тој школској години.

План као и извештај о реализацији планираних активности подносе се на почетку, односно крају школске године васпитно - образовном већу,

наставничком већу или педагошком већу, савету родитеља и ученичком парламенту.“

Досадашњи ст. 13. - 17. постају ст. 16. - 20.

Члан 9.

У члану 73. став 1. после тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) обавезне ваннаставне предмете додатне подршке за ученика са сметњама у развоју (логопедске вежбе, психомоторне вежбе, слушне и говорне вежбе, брајева азбука, оријентација и кретање, фонетска ритмика, корективна гимнастика, корективно - превентивне вежбе, вежбе сензорне интеграције и музичке стимулације).

Члан 10.

У члану 77. став 7. после речи: „наставни план,“ додају се речи: „као и да се препоручи увођење проширене додатне образовне подршке“ .

У ставу 9. после речи: „односно старатеља.“ тачка се замењује запетом и додају се речи: „као и лице из установе, односно школе које учествује у пружању проширене додатне образовне подршке.“

У ставу 10. после речи: „односно старатеља.“ тачка се замењује запетом и додају се речи: „као и лице из установе, односно школе које учествује у пружању проширене додатне образовне подршке.“

Члан 11.

У члану 91. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Изузетно од става 2. овог члана, лице из осетљивих друштвених група, укључујући ученика са сметњама у развоју, може да буде редован ученик у првом разреду средњег образовања и ако је старије од 17 година, а за лица старија од 19 година неопходна је сагласност министра.“

Досадашњи ст. 4. - 7. постају ст. 5. - 8.

Члан 12.

У члану 105. у ставу 1. тачка 5) мења се и гласи:

„5) предлагања чланова стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију вршњачког насиља из реда ученика.“

Члан 13.

У члану 113. став 5. после речи: „у складу са законом.“ тачка се замењује запетом и додају се речи: „осим када је реч о ученику за кога се пре почињења штете из расположиве педагошке и медицинске документације зна да има развојне сметње, које су такве природе и степена да битно умањују или потпуно искључују његову одговорност.“

Члан 14.

У члану 114. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Васпитно - дисциплински поступак се не води против ученика за кога се пре повреде обавезе из расположиве педагошке и медицинске документације зна да има развојне сметње, које су такве природе и степена да битно умањују или потпуно искључују његову одговорност, и у таквом случају примењују се мере појачаног индивидуалног васпитног, саветодавног и терапијског рада и третмана, као и друге мере које имају за циљ да се ученик у највећој могућој мери несметано укључује у све наставне и ваннаставне активности.“

Члан 15.

После члана 114. додаје се члан 114а који гласи:

„Члан 114а

Родитељ, хранитељ, старатељ или друго лице које обавља улогу родитеља се обавештава од стране установе о околностима случаја - инцидента у коме је ученик учествовао без одлагања а најкасније даном сазнања о том случају.

Сваки позив се упућује обавезно и писменим путем препорученом пошиљком у виду обавештења, који садржи основне податке о самом догађају.

Први позив упућује наставник разредне наставе или разредни старешина.

Ако нема одговора након пет радних дана, родитељу, хранитељу, старатељу или другом лицу које обавља улогу родитеља се упућује нови позив - обавештење, који потписује стручна служба установе, са навођењем и дана првог позива на који није одговорено.

Трећи позив након нових пет радних дана може упутити директор установе са обавештењем родитељу, хранитељу, старатељу или другом лицу које обавља улогу родитеља, да ће о околностима случаја и неодазивању бити обавештен и орган старатељства.

Ако и након трећег позива изостане комуникација са родитељима, хранитељем, старатељем или другим лицем које обавља улогу родитеља ученика,

директор по службеној дужности обавештава о случају орган старатељства, водећи овај случај као занемаривање детета.

Наступање непредвиђених околности на које родитељ није могао да утиче ни улагањем своје дужне пажње (болест, незгода и др), могу оправдати његово неодржавање позивима установе ако су достављени благовремено.

У случају тежег прекршаја дисциплине или инцидента који се квалификује као трећи степен насиља, у складу са Општим и Посебним протоколом о заштити деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања, позив родитељу упућује директор установе.“

Члан 16.

У члану 115. став 1. у тачки 2) после речи: „односно школе са домом;“ тачка запета замењује се запетом и додају се речи: „суспензија ученика, односно удаљавање са наставе у трајању од 15 дана;“

У тачки 3) у подтачки (2) после речи: „коју прелази,“ додају се речи: „премештај ученика без обзира на разред у другу основну школу, ако је ученик по основу суспензије био суспендован 30 радних дана, без сагласности родитеља,“

После става 1. додају се нови ст. 2, 3, 4. и 5. који гласе:

„Ученику се одлаже примена васпитних мера предвиђених у ставу 1. овог члана, за лакше повреде обавеза ученика, ако уз сагласност родитеља, уз помоћ и подршку стручне службе установе, са установом закључи уговор о понашању.

Уговор о понашању представља писани документ, слободне форме, којим се ученик обавезује да ће уз помоћ родитеља, наставника и стручне службе, као и своје вршњачке групе кориговати своје понашање у одређеном временском периоду (да неће више бежати са часова, да ће поштовати правила понашања у школи, да ће поштовати наставнике и друге запослене у школи и сл).

Уговор потписују родитељ, старатељ, хранитељ или друго лице које обавља улогу родитеља (васпитачи др.), сам ученик, представник стручне службе установе, а по потреби и директор, надлежно лице за тај случај (ако се ученик налази у надлежности органа старатељства као лице без родитељског старања) и друга лица релевантна за праћење његовог даљег развоја и рада.

Непоштовање одредаба уговора о понашању, након протеча времена предвиђеног у уговору, повлачи за собом примену одложене а већ предвиђене васпитне мере, ако се оцени да је то целисходно.“

Досадашњи ст. 2. - 13. постају ст. 6. - 17.

Члан 17.

После члана 115. додаје се нови члан 115а који гласи:

„Члан 115а

Ученик може бити суспендован - удаљен са наставе, у одређеном временском трајању, прописано овим законом.

Одлуку о суспензији доноси директор на основу препоруке Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања а након спроведеног васпитно - дисциплинског поступка. Директор може донети одлуку о удаљењу ученика и без препоруке наведеног тима, ако околности случаја то захтевају, а посебно ако даље одлагање може довести до даље или веће штете, опасности или ризика по безбедност других ученика.

О одлуци, а посебно о времену почетка и завршетка казне суспензије се обавештава надлежна Школска управа.

Образац одлуке о суспензији прописује надлежно министарство.

Суспензија се изриче у случају тежих повреда обавеза ученика, понављања тежих повреда дисциплине ученика, као и за учињену повреду забране из чл. 44. и 45. овог закона, као и у свакој другој ситуацији када присуство ученика представља безбедносни или психолошки ризик по друге ученике.

Прва суспензија може бити одређена у трајању од најмање три радна дана, а највише пет радних дана.

Свака наредна суспензија може износити до пет радних дана, при чему се баговремено о продужавању суспензије обавештава надлежна школска управа, при чему ученик може бити суспендован највише 45 радних дана у току школске године, након чега се упућује на разредни испит.

Стручна служба установе израђује програм рада са учеником који је удаљен са наставе, који ће се одвијати у току његовог одсуства са наставе.

По повратку ученика у васпитно образовну установу, за њега се сачињава посебан програм реинтеграције и надокнаде.

Родитељ, хранитељ, старатељ или друго лице које обавља улогу родитеља је дужно да се изјасни у случају да се ученик не врати након истека казне суспензије у установу, у року од два дана од последњег дана суспензије.

Неизјашњавање родитеља повлачи за собом обавештавање органа старатељства, од стране установе.

Ученик који сакупи 30 дана по основу удаљавања са наставе, пребацује се у другу школу по сили закона, без сагласности родитеља.

Установа је дужна да обавести орган старатељства, када ученик наврши 30 дана суспензије. Установа може обавестити орган старатељства и раније, ако сматра да би даље одлагање представљало опасност или ризик по друге ученике или тог ученика. Орган старатељства, уз сарадњу родитеља и установе у обе наведене ситуације, израђује индивидуални план рада за тог ученика."

Члан 18.

У члану 116. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„Стручне послове у школи за ученике са сметњама у развоју обављају, по приоритету, психолог и логопед, а затим, уколико постоје услови прописани посебним правилником, и други стручни сарадници – социјални радник, библиотекар и педагог.“

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 19.

У члану 141. став 1. у тачки 13) после речи: „или другог запосленог“ тачка запета се замењује запетом и додају се речи: „непоступање или неадекватно поступање у процедурама описаним у Општем и Посебном Протоколу за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;“

Члан 20.

У члану 163. додаје се став 2. који гласи:

„Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се родитељ, односно старатељ ако се не одазове позивима установе у складу са чланом 114а овог закона.“

Члан 21.

У члану 164. додаје се став 2. који гласи:

„Новчаном казном од 30.000 до 100.000 динара казниће се родитељ односно старатељ који се не одазове позиву установе у складу са чланом 114. а став 8. овог закона.“

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Образложење

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, и систем у области образовања.

II. Разлози за доношење закона

Сваки човек у детињству искуси неки вид насиља, било да је у улози вршиоца насиља, онај који трпи или је једноставно сведок насиља над неким другим. Насиље представља сваки облик понашања које има за циљ намерно повређивање или наношење бола, било психичког или физичког. За разлику од насилног, агресивно понашање је једнократно, може бити само неконтролисана реакција или одбрана. Насилно понашање има обично исти или сличан садржај, траје дужи временски период и насилник има моћ над жртвом.

Насиље се појављује у различитим облицима. Вербално насиље је сваки вид исмевања, називање погрдним именима, ругање, вређање, добацивање. Није неопходно наглашавати колико деца, без обзира на узраст, могу бити инвентивна у оваквим „креативним“ облицима вербалног изражавања. Физичко насиље подразумева ударање, гурање, отимање и уништавање ствари. Ранијих година је углавном било карактеристично за дечаке, али се нажалост, све чешће јавља и код девојчица.

Деца која су изолована из друштва, игнорисана од стране другова, трпе оговарање и о њима се измишљају разне приче које обично немају леп и истинит садржај, јесу жртве социјалног насиља. Психичко насиље подразумева претеће погледе, гримасе, нежељене коментаре, изнуђивање новца, уцењивање.

Сексуално насиље је нежељено додиривање на нежељени начин и нежељене делове тела, изнуђивање сексуалних услуга, принуда на сексуални чин. Пошаст интернета јесте и злоупотреба фотографија и видео снимака деце.

Свако четврто дете жртва вршњачког насиља, а дигитално насиље је све чешће међу децом. Готово свако дете може постати жртва вршњачког насиља, а први корак у превенцији и спречавању тог проблема јесте однос поверења између родитеља и деце. Према подацима Уницефа неки облик школског насиља претрпело је две трећине деце у Србији. Најугроженија су деца из сиромашних породица и ометена у развоју, као и ромска и деца избеглих лица. На мети су и изузетно надарени ђаци. Сваки четврти ђак каже да у његовој школи има ученика којих се плаши јер би могли да га малтретирају. Све анкете говоре да само шест

одсто основаца и 23 одсто средњошколаца у Србији никада није искусило насиље. Уколико родитељи и деца, имају однос поверења и добру комуникацију и ако је дете може отворено да разговара о свему са родитељима, велике су шансе да ће родитељ и сам приметити проблем, а и да ће дете испричати чим се нешто деси.

Комуникација са вршњацима је вештина која се учи, тако да је могуће да је деца не усвоје на адекватан начин. У том случају, „ко тебе каменом, ти њега са два“ може бити једини научени модел комуникације. У детињству је припадност групи од изузетне важности. Али ако сте у групи, онда се морате и понашати као њени чланови. То би значило да се поједина деца и не би изоловано тако понашала уколико их другови не би наговарали на насиље.

Насиље ће вршити и дете које је и само жртва породичног насиља или се у породици толерише овакав вид понашања. Родитељи који су без саосећања и тоpline, или превише попустљиви и не постављају границе у понашању, одговорни су за насилно понашање деце. Такође, стереотипни начин мишљења, систем вредности и менталитет утичу на развој личности сваког од нас, могуће и негативно.

Сматрам да држава мора озбиљно да се позабави насиљем у школама које је у порасту. Нема дана да Републичкој просветној инспекцији не стигне по неколико пријава, али да многи случајеви и не стигну до ње, већ се решавају на нивоу школе или локалне инспекције. Највише насиља је међу старијим разредима основних школа, мада га има и у средњим школама, па и у вртићима. Туку се обично вршњаци из истог одељења, али има и обрачуна међу одељењима, школама и навијачким групама.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Чланом 1. Предлога закона предлаже се допуна у члану 3. став 3. тако да се после речи „кућног лечења;“ тачка - запета се замењује запетом и додају се речи: „као и право да се образују код куће из здравствених или других оправданих разлога;“

Чланом 2. Предлога закона предлаже се допуна у члану 5. у ставу 2. где се додаје нова тачка 11) што ефикасније користе очуване развојне потенцијале, уз одговарајући васпитно-образовни односно образовно-васпитни подстицај и подршку“

Чланом 3. Предлога закона предлаже се допуна у члану 26. у ставу 2. где се додаје се тачка 5а) која каже да министарство у оквиру школске управе води

евиденцију о изреченим казнама суспензије ученика и о стручном педагошко - психолошком раду са учеником за време трајања удаљења са наставе;"

Чланом 4. Предлога закона предлаже се допуна члана 27. став 3. тако да после речи: „може да пружа“ додају се речи: „основну и проширену“.

Чланом 5. Предлога закона врши се допуна члана 33. где се додају ст. 5, 6. и 7. у којима се између осталог каже да школа за ученике са сметњама у развоју може обављати послове ресурсног центра са циљем унапређивања васпитно-образовног и образовно-васпитног рада са децом и ученицима који имају сметње у развоју и који похађају предшколске установе, односно школе на подручју надлежне школске управе и оснаживања инклузивног процеса, као и објашњење шта спада у послове школе за ученике са сметњама у развоју која делује и као ресурсни центар.

Чланом 6. Предлога закона врши се измена у члану 58. у ставу 5. је измењена тачка 2) у којој се сада наводи да савет родитеља предлаже свог представника у стручни актив за развојно планирање, тим за превенцију вршњачког насиља и у друге тимове установе.

Чланом 7. Предлога закона врши се измена члана 33. става 11. у коме се сада наводи када се одузима лиценца директору.

Чланом 8. Предлога закона врши се измена члана 66. става 12. у коме се сада наводи које тимове директор образује.

Чланом 9. Предлога закона врши се допуна члана 73. става 1. у коме се додаје тачка 3а) у којој се између осталог каже да обавезне ваннаставне предмете додатне подршке за ученика са сметњама у развоју (логопедске вежбе, психомоторне вежбе, слушне и говорне вежбе, брајева азбука, оријентација и кретање, фонетска ритмика, корективна гимнастика, корективно - превентивне вежбе, вежбе сензорне интеграције и музичке стимулације).

Чланом 10. Предлога закона врши се допуна члана 77. у ставу 7. где се после речи: „наставни план,“ додају речи: „као и да се препоручи увођење проширене додатне образовне подршке“.

Чланом 11. Предлога закона врши се допуна члана 91. где се додаје став 4. у коме се наводи да изузетно од става 2. овог члана, лице из осетљивих друштвених група, укључујући ученика са сметњама у развоју, може да буде редован ученик у првом разреду средњег образовања и ако је старије од 17 година, а за лица старија од 19 година неопходна је сагласност министра.

Чланом 12. Предлога закона врши се измена члана 105. где се у ставу 1. мења тачка 5) у којој се сада наводи да предлагање чланова стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију вршњачког насиља из реда ученика.

Чланом 13. Предлога закона врши се допуна члана 113. у ставу 5. где се после речи: „у складу са законом.“ тачка замењује запетом и додају се речи: „осим када је реч о ученику за кога се пре почињења штете из расположиве педагошке и медицинске документације зна да има развојне сметње, које су такве природе и степена да битно умањују или потпуно искључују његову одговорност.

Чланом 14. Предлога закона врши се допуна члана 114. где се додаје став 4. у коме се наводи да васпитно - дисциплински поступак се не води против ученика за кога се пре повреде обавезе из расположиве педагошке и медицинске документације зна да има развојне сметње, које су такве природе и степена да битно умањују или потпуно искључују његову одговорност, и у таквом случају примењују се мере појачаног индивидуалног васпитног, саветодавног и терапијског рада и третмана, као и друге мере које имају за циљ да се ученик у највећој могућој мери несметано укључује у све наставне и ваннаставне активности.

Чланом 15. Предлога закона додаје се нови члан 114а у коме се наводи да родитељ, хранитељ, старатељ или друго лице које обавља улогу родитеља се обавештава од стране установе о околностима случаја - инцидента у коме је ученик учествовао без одлагања а најкасније даном сазнања о том случају, као и које су консеквенце за родитеља, хранитеља, старатеља или друго лице које обавља улогу родитеља уколико се више пута не одазове позиву.

Чланом 16. Предлога закона врши се допуна члана 115. у ставу 1. тач. 2) и 3), где се такође додају нови ст. 2, 3, 4. и 5. у којима се између осталог наводи када се ученику одлаже васпитна мера предвиђена ставом 1. као и шта представља Уговор о понашању као и ко све потписује тај документ и које су консеквенце приликом непоштовања поменутог уговора.

Чланом 17. Предлога закона додаје се нови члан 115а у коме се наводи да ученик може бити суспендован - удаљен са наставе, у одређеном временском трајању, прописано овим законом, као и ко доноси одлуку о суспензији као и остале мере везане за суспензију.

Чланом 18. Предлога закона врши се допуна члана 116. тако што се додаје нови став 6. у коме се каже ко обавља стручне послове у школама за ученике са сметњама у развоју.

Чланом 19. Предлога закона врши се допуна члана 141. у ставу 1. у тачки 13) где се после речи: „или другог запосленог“ тачка - запета замењује запетом и додају се речи: „непоступање или неадекватно поступање у процедурама описаним у Општем и Посебном Протоколу за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања“.

Чланом 20. Предлога закона врши се допуна члана 163. у коме се додаје став 2. у коме се наводи да ће се новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казнити родитељ, односно старатељ ако се не одазове позивима установе у складу са чланом 114а овог закона.

Чланом 21. Предлога закона врши се допуна члана 164. у коме се додаје став 2. у коме се наводи да ће се новчаном казном од 30.000 до 100.000 динара казнити родитељ односно старатељ који се не одазове позиву установе у складу са чланом 114. а став 8. овог закона.

Чланом 22. дефинише се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. Процена финансијских средства потребних за спровођење овог закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. Анализа ефеката

Усвајање и примена предложених решења допринеће сузбијању вршњачког насиља које је последњих година узело маха и које се неретко завршавало трагичним исходом.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку се предлаже из разлога да би се избегле даље штетне последице по целокупан систем образовања и васпитања у Србији, као и већој безбедности наше деце у школама.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Општи принципи система образовања и васпитања

Члан 3.

(1) Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

1) једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама;

2) квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке и прилагођено узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;

3) образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негује отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;

4) усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике наставе, учења и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;

5) једнаке могућности за образовање и васпитање на свим нивоима и врстама образовања и васпитања, у складу са потребама и интересовањима деце, ученика и одраслих, без препрека за промене, настављање и употпуњавање образовања и образовање током целог живота;

6) оспособљеност за рад ученика и одраслих усклађену са савременим захтевима професије за коју се припремају.

(2) Систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује и:

1) ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања;

2) разноврсне облике сарадње са организацијама надлежним за послове запошљавања и локалном заједницом и широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању;

3) ефикасност, економичност и флексибилност организације система ради постизања што бољег учинка;

4) отвореност према педагошким и организационим иновацијама.

(3) У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1) правовременом укључивању у различите видове предшколског васпитања и образовања;

2) адекватној припремљености за школско учење и за прелазак на више нивое образовања и васпитања;

3) могућности да ученици и одрасли са изузетним способностима (талентовани и обдарени), без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и установама, као и идентификацији, праћењу и стимулисању ученика са изузетним способностима, као будућег научног потенцијала;

4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју и са инвалидитетом, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, болесна деца, ученици и одрасли остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења; **КАО И ПРАВО ДА СЕ ОБРАЗУЈУ КОД КУЋЕ ИЗ ЗДРАВСТВЕНИХ ИЛИ ДРУГИХ ОПРАВДАНИХ РАЗЛОГА;**

4а) смањењу стопе осипања из система образовања и васпитања, посебно особа из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, особа са сметњама у развоју и инвалидитетом и других особа са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног образовања;

4б) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;

5) остваривању права на образовање, без угрожавања других права детета и других људских права.

Општи исходи и стандарди образовања и васпитања

Члан 5.

(1) Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

(2) Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу опште исходе, односно буду оспособљени да:

1) усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање;

2) науче како да уче и да користе свој ум;

2а) овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада;

3) идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;

4) раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице;

5) одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;

6) прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације;

7) ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;

8) ефикасно и критички користе научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;

9) схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;

10) покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

11) ШТО ЕФИКАСНИЈЕ КОРИСТЕ ОЧУВАНЕ РАЗВОЈНЕ ПОТЕНЦИЈАЛЕ, УЗ ОДГОВАРАЈУЋИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ ОДНОСНО ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ ПОДСТИЦАЈ И ПОДРШКУ;

(3) Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

(4) Стандарди образовања и васпитања обухватају:

- 1) опште и посебне стандарде знања, вештина и вредносних ставова ученика и одраслих (у даљем тексту: општи и посебни стандарди постигнућа);
- 2) стандарде знања, вештина и вредносних ставова (у даљем тексту: компетенције) за професију наставника и васпитача и њиховог професионалног развоја;
- 3) стандарде компетенција директора, просветног инспектора и просветног саветника;
- 4) стандарде квалитета уџбеника и наставних средстава;
- 5) стандарде квалитета рада установе.
- (5) Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул.
- (6) Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања, односно образовним профилима.
- (7) Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.
- (8) За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога то потребно, посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно, уз стално праћење његовог развоја.
- (9) За ученика са изузетним способностима посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно, уз стално праћење развоја.

Школска управа

Члан 26.

- (1) За обављање стручно-педагошког надзора, давање подршке развојном планирању и осигурању квалитета рада установа и обављање других послова утврђених законом, у Министарству се образују организационе јединице за обављање тих послова ван седишта Министарства - школске управе, у складу са законом.
- (2) Министарство у оквиру школске управе:
 - 1) обавља стручно-педагошки надзор у установама;
 - 2) координира стручно усавршавање наставника, васпитача, стручног сарадника, директора и секретара установе;

3) даје подршку развојном планирању, развоју предшколског, школског и васпитног програма и осигурању квалитета образовања и васпитања;

4) учествује у припремама плана развоја образовања и васпитања за подручје за које је образована школска управа и прати његово остваривање;

5) обезбеђује све услове да установе несметано уносе, попуњавају, ажурирају и одржавају базу података о образовању и васпитању у оквиру јединственог информационог система просвете;

5а) ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ИЗРЕЧЕНИМ КАЗНАМА СУСПЕНЗИЈЕ УЧЕНИКА И О СТРУЧНОМ ПЕДАГОШКО - ПСИХОЛОШКОМ РАДУ СА УЧЕНИКОМ ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УДАЉЕЊА СА НАСТАВЕ;

6) врши контролу наменског коришћења финансијских средстава установа;

7) обавља и друге послове, у складу са законом и другим прописима.

III. УСТАНОВЕ И ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Врсте установа

Члан 27.

(1) Делатност образовања и васпитања обављају:

1) у предшколском васпитању и образовању - предшколска установа;

2) у основном образовању и васпитању - основна школа, основна школа за образовање одраслих, основна музичка, односно балетска школа и основна школа за образовање ученика са сметњама у развоју;

3) у средњем образовању и васпитању - средња школа, и то: гимназија (општа и специјализована), стручна школа, мешовита школа (гимназија и стручна или уметничка), уметничка школа, средња школа за образовање одраслих и средња школа за ученике са сметњама у развоју.

(2) Школа може да обезбеђује смештај и исхрану ученика (у даљем тексту: школа са домом).

(3) Школа за ученике са сметњама у развоју, као и школа која има ученике са сметњама у развоју, може да пружа **ОСНОВНУ И ПРОШИРЕНУ** додатну подршку у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју у васпитној групи, односно другој школи и породици, у складу с критеријумима и стандардима које прописује министар.

(4) Уникатна установа, у смислу овог закона, јесте установа која једина у Републици Србији остварује одређени програм образовања и васпитања.

(5) Установа од посебног интереса за Републику Србију, у смислу овог закона, јесте установа која остварује програм образовања и васпитања који је од посебног интереса за Републику Србију, односно која је од посебног културног, просветног или историјског значаја за Републику Србију.

(6) Влада одређује уникатне и установе од посебног интереса за Републику Србију.

Проширена делатност установе

Члан 33.

(1) Установа која има решење о верификацији може да обавља и другу делатност која је у функцији образовања и васпитања (у даљем тексту: проширена делатност) под условом да се њоме не омета обављање делатности образовања и васпитања.

(2) Ученици млађи од 15 година не могу да се ангажују у проширеној делатности школе.

(3) Ученици са навршених 15 година могу да се ангажују само у оквиру наставе, а запослени установе ако се не омета остваривање образовно-васпитног рада.

(4) Проширена делатност установе може да буде давање услуга, производња, продаја и друга делатност којом се унапређује или доприноси рационалнијем и квалитетнијем обављању образовања и васпитања.

ШКОЛА ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ МОЖЕ ОБАВЉАТИ ПОСЛОВЕ РЕСУРСНОГ ЦЕНТРА СА ЦИЉЕМ УНАПРЕЂИВАЊА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ И ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА СА ДЕЦОМ И УЧЕНИЦИМА КОЈИ ИМАЈУ СМЕТЊЕ У РАЗВОЈУ И КОЈИ ПОХАЂАЈУ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ, ОДНОСНО ШКОЛЕ НА ПОДРУЧЈУ НАДЛЕЖНЕ ШКОЛСКЕ УПРАВЕ И ОСНАЖИВАЊА ИНКЛУЗИВНОГ ПРОЦЕСА.

У ПОСЛОВЕ ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ КОЈА ДЕЛУЈЕ И КАО РЕСУРСНИ ЦЕНТАР СПАДАЈУ: ПРУЖАЊЕ ПРОШИРЕНЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ ДЕЦИ И УЧЕНИЦИМА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ ИЗ ДРУГИХ ШКОЛА, ПРВЕНСТВЕНО У ОКВИРУ ШКОЛА КОЈЕ ОНИ ПОХАЂАЈУ; ПРЕВЕНЦИЈА СЕКУНДАРНИХ СМЕТЊИ И ДРУГИХ НЕЖЕЉЕНИХ ПОСЛЕДИЦА ПРИМАРНИХ РАЗВОЈНИХ СМЕТЊИ КОД ДЕЦЕ И УЧЕНИКА; ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА ПОРОДИЦА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ ЗА ПРУЖАЊЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ КОД КУЋЕ; САВЕТОДАВНО - ИНСТРУКТИВНИ РАД С ВАСПИТАЧИМА,

НАСТАВНИЦИМА И СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА ШКОЛА КОЈЕ ПОХАЂАЈУ ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ У ЦИЉУ УНАПРЕЂИВАЊА ОСНОВНЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ У ТИМ ШКОЛАМА; СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ВАСПИТАЧА, НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА ДРУГИХ ШКОЛА У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ; ЕДУКАЦИЈА ОСТАЛИХ УЧЕНИКА ИЗ ДРУГИХ ШКОЛА У ЦИЉУ УНАПРЕЂИВАЊА ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА; АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД; ИЗРАДА, РАЗВОЈ И ПРИМЕНА ДИДАКТИЧКОГ МАТЕРИЈАЛА, УЧИЛА И ДРУГИХ НАСТАВНИХ СРЕДСТАВА (СОФТВЕРА, АСИСТИВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ И СЛ.); РАЗВОЈ И ПРИМЕНА УНИВЕРЗАЛНОГ ДИЗАЈНА У ОБРАЗОВАЊУ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ; САРАДЊА СА УДРУЖЕЊИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ НА ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРОЈЕКТИМА И АКЦИЈАМА; САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ У ЦИЉУ ПОБОЉШАЊА ПОЛОЖАЈА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ЗАДОВОЉАВАЊА ЊИХОВИХ ОБРАЗОВНИХ И СОЦИЈАЛНИХ ПОТРЕБА.

УСЛОВЕ И БЛИЖЕ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ РЕСУРСНОГ ЦЕНТРА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР ПОСЕБНИМ ПРАВИЛНИКОМ.

(5) Средња школа може да остварује програме обука, у складу са потребама тржишта рада.

(6) Одлуку о проширењу делатности доноси орган управљања установе, уз сагласност Министарства.

(7) Одлука о проширењу делатности установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе садржи и план прихода који ће се остварити и издатака за обављање те делатности, начин ангажовања ученика и запослених и начин располагања и план коришћења остварених средстава, у складу са прописима који регулишу буџетски систем.

(8) Ближе услове за обављање проширене делатности установе, прописује министар.

Савет родитеља

Члан 58.

(1) Установа има савет родитеља, осим школе за образовање одраслих.

(2) У савет родитеља школе бира се по један представник родитеља ученика сваког одељења, односно васпитне групе ако школа остварује предшколски програм.

(3) У установи у којој стичу образовање припадници националне мањине, односно етничке групе у савету родитеља сразмерно су заступљени и представници националне мањине, односно етничке групе.

(4) У установи у којој стичу образовање деца и ученици са сметњама у развоју, члан савета родитеља је и представник родитеља деце, односно ученика са сметњама у развоју.

(5) Савет родитеља:

1) предлаже представнике родитеља деце, односно ученика у орган управљања;

~~2) предлаже свог представника у стручни актив за развојно планирање и у друге тимове установе;~~

2) ПРЕДЛАЖЕ СВОГ ПРЕДСТАВНИКА У СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ, ТИМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА И У ДРУГЕ ТИМОВЕ УСТАНОВЕ;

3) предлаже мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада;

4) учествује у поступку предлагања изборних предмета и у поступку избора учбеника;

5) разматра предлог програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и о самовредновању;

6) разматра намену коришћења средстава од донација и од проширене делатности установе;

7) предлаже органу управљања намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге и прикупљених од родитеља;

8) разматра и прати услове за рад установе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту деце и ученика;

9) учествује у поступку прописивања мера из члана 42. овог закона;

10) даје сагласност на програм и организовање екскурзије, односно програме наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању;

11) разматра и друга питања утврђена статутом.

(6) Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује органу управљања, директору и стручним органима установе.

(7) Начин избора савета родитеља установе уређује се статутом установе, а рад пословником савета.

Директор установе

Члан 59.

(1) Директор руководи радом установе.

(2) Директор установе може да буде лице које испуњава услове прописане чланом 8. став 2. и чланом 120. овог закона.

(3) Дужност директора предшколске установе може да обавља лице које има: образовање из члана 8. став 2. овог закона за васпитача или стручног сарадника, дозволу за рад, обуку и положен испит за директора установе и најмање пет година рада у установи након стеченог одговарајућег образовања.

(4) Дужност директора предшколске установе може да обавља и лице које има: одговарајуће образовање из члана 8. став 3. овог закона за васпитача, дозволу за рад, обуку и положен испит за директора установе и најмање десет година рада у предшколској установи на пословима васпитања и образовања након стеченог одговарајућег образовања.

(5) Дужност директора школе може да обавља лице које има одговарајуће образовање из члана 8. став 2. овог закона за наставника те врсте школе и подручја рада, за педагога и психолога, дозволу за рад, обуку и положен испит за директора установе и најмање пет година рада у установи на пословима образовања и васпитања, након стеченог одговарајућег образовања.

(6) Изузетно, дужност директора основне школе може да обавља лице које има одговарајуће образовање из члана 8. став 3. овог закона за наставника те врсте школе, дозволу за рад, обуку и положен испит за директора установе и најмање десет година рада у установи на пословима образовања и васпитања, након стеченог одговарајућег образовања, ако се на конкурс не пријави ниједан кандидат са одговарајућим образовањем из члана 8. став 2. овог закона. На поновљеном конкурсџ кандидати који имају одговарајуће образовање из члана 8. ст. 2. и 3. овог закона, равноправни су.

(7) Испит за директора установе може да полаже и лице које испуњава услове за директора установе и које има и доказ о похаћаном прописаном програму обуке.

(8) Лице које положи испит за директора стиче дозволу за рад директора (у даљем тексту: лиценца за директора).

(9) Изабрани директор који нема положен испит за директора, дужан је да га положи у року од годину дана од дана ступања на дужност.

(10) Директору који не положи испит за директора у року од годину дана од дана ступања на дужност, престаје дужност директора.

~~(11) Лиценца за директора одузима се директору који је осуђен правноснажном пресудом за кривично дело или привредни преступ у вршењу дужности.~~

ЛИЦЕНЦА ЗА ДИРЕКТОРА ОДУЗИМА СЕ ДИРЕКТОРУ КОЈИ ЈЕ:

1) ОСУЂЕН ПРАВОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО ИЛИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП У ВРШЕЊУ ДУЖНОСТИ;

2) НИЈЕ ПРОПИСАО ИЛИ ПРИМЕЊИВАО МЕРЕ, НАЧИН И ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ БЕЗБЕДНОСТИ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У УСТАНОВИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ УСТАНОВА, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 42. ОВОГ ЗАКОНА;

3) ПРОПУСТИО ДА РЕАГУЈЕ ИЛИ ЈЕ НЕАДЕКВАТНО ИЛИ НЕБЛАГОВРЕМЕНО РЕАГОВАО У СЛУЧАЈЕВИМА ОПИСАНИМ У ЧЛ. 44. - 46. ОВОГ ЗАКОНА, ТЕ ЈЕ НАСТУПИЛА ШТЕТА, ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ СМРТ УЧЕСНИКА ИЛИ ЗАПОСЛЕНОГ У УСТАНОВИ.

ПОДНОШЕЊЕ ОСТАВКЕ У ТОКУ ПОСТУПКА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ, ИЛИ У ТОКУ ПОСТУПКА НАВЕДЕНИХ У СТАВУ 11. ОВОГ ЧЛАНА, ДИРЕКТОРА НЕ ОСЛОБАЂА ОДГОВОРНОСТИ, НИТИ ЗАУСТАВЉА ПОСТУПАК ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ.

(12) Директор установе бира се на период од четири године.

(13) Мандат директора тече од дана ступања на дужност.

(14) Директору установе мирује радни однос за време првог изборног периода на радном месту са кога је изабран.

(15) Директору установе престаје радни однос ако се у току трајања мандата утврди да не испуњава услове из става 2. овог члана или одбије да се подвргне лекарском прегледу на захтев органа управљања.

(16) О правима, обавезама и одговорностима директора одлучује орган управљања.

(17) Ближе услове за избор директора, програм обуке у складу са стандардима компетенција директора, програм испита, начин и поступак полагања испита, састав и начин рада комисије Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине пред којом се полаже испит за директора, садржину и изглед обрасца лиценце за директора, садржај и начин вођења регистра издатих

лиценци за директора, трошкове полагања испита, накнаде за рад чланова комисије и остала питања у вези са полагањем испита и стицањем лиценце за директора, прописује министар.

Стручни органи, тимови и педагошки колегијум установе

Члан 66.

- (1) Стручни органи предшколске установе јесу васпитно-образовно веће и стручни активи васпитача и медицинских сестара, актив за развојно планирање и други стручни активи и тимови, у складу са статутом.
- (2) Стручни органи школе јесу: наставничко веће, одељењско веће, стручно веће за разредну наставу, стручно веће за области предмета, стручни активи за развојно планирање и за развој школског програма и други стручни активи и тимови, у складу са статутом. Школа са домом има и педагошко веће.
- (3) Васпитно-образовно веће чине васпитачи и стручни сарадници.
- (4) Наставничко веће чине наставници, васпитачи и стручни сарадници.
- (5) Педагошко веће чине васпитачи и стручни сарадници који остварују васпитни рад у школи са домом.
- (6) Одељењско веће чине наставници који изводе наставу у одређеном одељењу.
- (7) Стручно веће за разредну наставу чине наставници који изводе наставу у првом циклусу образовања.
- (8) Педагошки асистент учествује у раду већа из ст. 3. до 7. овог члана без права одлучивања.
- (9) Стручно веће за области предмета чине наставници који изводе наставу из групе сродних предмета.
- (10) Стручни актив за развојно планирање чине представници наставника, васпитача, стручних сарадника, јединице локалне самоуправе, ученичког парламента и савета родитеља. Чланове стручног актива за развојно планирање именује орган управљања.
- (11) Стручни актив за развој школског програма чине представници наставника и стручних сарадника. Чланове стручног актива за развој школског програма именује наставничко веће.
- (12) ~~Директор образује тим за остваривање одређеног задатка, програма или пројекта. Тим могу да чине представници запослених, родитеља, јединице локалне самоуправе, односно стручњака за поједина питања.~~

ДИРЕКТОР ОБРАЗУЈЕ:

1) ТИМ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИНТЕГРАЦИЈУ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И РАД НА НИВОУ УСТАНОВЕ;

2) ТИМ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ - РИЗИКА ОД ПРИРОДНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ „АКЦИДЕНАТА“ И ПЛАНОВА ЗАШТИТЕ, СПАШАВАЊА И РАДА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА;

3) ТИМ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ РАНОГ НАПУШТАЊА ОБРАЗОВАЊА;

4) МЕШОВИТИ ТИМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА.

ТИМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА ЧИНЕ: ПСИХОЛОГ И/ИЛИ ПЕДАГОГ, ДВА ПРЕДСТАВНИКА ИЗАБРАНА ОД СТРАНЕ ВАСПИТНО - ОБРАЗОВНОГ ВЕЋА, НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА ИЛИ ПЕДАГОШКОГ ВЕЋА; ДВА ПРЕДСТАВНИКА САВЕТА РОДИТЕЉА, ДВА ПРЕДСТАВНИКА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА.

ЧЛАНОВИ ТИМА СЕ БИРАЈУ НА ПОЧЕТКУ СВАКЕ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ НА ПРВИМ СЕДНИЦАМА СВОЈИХ ВЕЋА/САВЕТА, ПРИ ЧЕМУ СУ ДУЖНИ ДА ИЗРАДЕ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ КОЈИ ЋЕ СЕ СПРОВОДИТИ У ТОЈ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ.

ПЛАН КАО И ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ ПОДНОСЕ СЕ НА ПОЧЕТКУ, ОДНОСНО КРАЈУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ВАСПИТНО - ОБРАЗОВНОМ ВЕЋУ, НАСТАВНИЧКОМ ВЕЋУ ИЛИ ПЕДАГОШКОМ ВЕЋУ, САВЕТУ РОДИТЕЉА И УЧЕНИЧКОМ ПАРЛАМЕНТУ.

(13) У школи у којој стичу образовање ученици са сметњама у развоју, директор образује стручни тим за инклузивно образовање.

(14) Педагошки колегијум чине председници стручних већа и стручних актива и представник стручних сарадника.

(15) Педагошки колегијум разматра питања и даје мишљење у вези са пословима директора из члана 62. став 3. тач. 1) до 3) и тач. 5) до 7) овог закона.

(16) Педагошким колегијумом председава и руководи директор, односно помоћник директора, а одељењским већем одељењски старешина.

(17) Седницама стручних органа школе могу да присуствују представници ученичког парламента, без права одлучивања.

Наставни планови основног и средњег образовања и васпитања

Члан 73.

(1) Наставни планови основног и средњег образовања и васпитања садрже:

- 1) обавезне предмете по разредима у основном и средњем образовању и васпитању;
- 2) изборне предмете по разредима у основном и средњем образовању и васпитању;
- 3) 4) облике образовно-васпитног рада (редовна, допунска и додатна настава и остали облици образовно-васпитног рада);

3а) ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ (ЛОГОПЕДСКЕ ВЕЖБЕ, ПСИХОМОТОРНЕ ВЕЖБЕ, СЛУШНЕ И ГОВОРНЕ ВЕЖБЕ, БРАЈЕВА АЗБУКА, ОРИЈЕНТАЦИЈА И КРЕТАЊЕ, ФОНЕТСКА РИТМИКА, КОРЕКТИВНА ГИМНАСТИКА, КОРЕКТИВНО - ПРЕВЕНТИВНЕ ВЕЖБЕ, ВЕЖБЕ СЕНЗОРНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МУЗИЧКЕ СТИМУЛАЦИЈЕ).

4) годишњи и недељни фонд часова по предметима и облицима образовно-васпитног рада.

(2) Наставни план основног и средњег образовања и васпитања може да садржи и модуле, самосталне или у оквиру предмета, са фондом часова.

(3) Модул, у смислу овог закона, јесте скуп теоријских и практичних програмских садржаја и облика рада функционално и тематски повезаних у оквиру предмета или више предмета.

Индивидуални образовни план

Члан 77.

(1) За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

(2) Индивидуални образовни план (у даљем тексту: ИОП) је посебан документ којим се планира додатна подршка у образовању и васпитању за одређено дете и ученика, у складу са његовим способностима и могућностима.

(3) Циљ ИОП-а је оптимални развој детета и ученика, укључивање у вршњачки колектив и остваривање општих и посебних исхода образовања и васпитања, односно задовољавања образовно-васпитних потреба детета и ученика.

(4) ИОП се израђује на основу претходно реализованих и евидентираних мера индивидуализације и израђеног педагошког профила детета и ученика.

(5) ИОП се израђује према образовно-васпитним потребама детета и ученика и може да буде заснован на:

- 1) прилагођавању начина рада, као и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад (ИОП1);
- 2) прилагођавању и измени садржаја образовно-васпитног рада, исхода и стандарда постигнућа (ИОП2);
- 3) обogaћивању и проширивању садржаја образовно-васпитног рада за дете и ученика са изузетним способностима (ИОП3).
- (6) Доношењу ИОП-а 2, претходи доношење, примена и вредновање ИОП-а 1, као и прибављање мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету и ученику.
- (7) Изузетно, за ученика који образовање стиче остваривањем ИОП-а 2, осим наставног програма, може да се измени и наставни план **КАО И ДА СЕ ПРЕПОРУЧИ УВОЂЕЊЕ ПРОШИРЕНЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ**, на основу мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету и ученику.
- (8) ИОП доноси педагошки колегијум установе на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке детету и ученику (у даљем тексту: Тим).
- (9) Тим у предшколској установи чине васпитач, стручни сарадник, сарадник, родитељ, односно старатељ, а у складу са потребама детета и педагошки асистент, односно пратилац за личну помоћ детету, на предлог родитеља, односно старатеља, **КАО И ЛИЦЕ ИЗ УСТАНОВЕ, ОДНОСНО ШКОЛЕ КОЈЕ УЧЕСТВУЈЕ У ПРУЖАЊУ ПРОШИРЕНЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ**.
- (10) Тим у школи чини наставник разредне наставе, односно наставник предметне наставе, одељенски старешина, стручни сарадник, родитељ, односно старатељ, а у складу са потребама ученика и педагошки асистент, односно пратилац за личну помоћ ученику, на предлог родитеља, односно старатеља, **КАО И ЛИЦЕ ИЗ УСТАНОВЕ, ОДНОСНО ШКОЛЕ КОЈЕ УЧЕСТВУЈЕ У ПРУЖАЊУ ПРОШИРЕНЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ**.
- (11) Родитељ, односно старатељ даје сагласност на спровођење ИОП-а, у складу са законом.
- (12) У првој години уписа у установу, ИОП се доноси и вреднује тромесечно, а у свакој наредној години два пута у току радне, односно школске године.
- (13) Спровођење ИОП-а прати Министарство, у складу са овим законом.
- (14) Ближе упутство за остваривање ИОП-а, његову примену и вредновање доноси министар.

Право на бесплатно образовање

Члан 91.

(1) У установи чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе обезбеђује се бесплатно:

- 1) основно образовање и васпитање ученика и одраслих, у складу са овим законом;
- 2) васпитање и образовање деце у години пред полазак у школу, у складу са овим и посебним законом;
- 3) средње образовање редовних и ванредних ученика, под једнаким условима, у складу са овим и посебним законом.

(2) Редован ученик јесте лице које је у првом разреду средњег образовања и образовања за рад млађе од 17 година, а ванредан ученик - лице старије од 17 година.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, лице из осетљивих друштвених група и са изузетним способностима млађе од 17 година може да стиче средње образовање или образовање за рад у својству ванредног ученика, ако оправда немогућност редовног похађања наставе, уз сагласност министра.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ЛИЦЕ ИЗ ОСЕТЉИВИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА, УКЉУЧУЈУЋИ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ, МОЖЕ ДА БУДЕ РЕДОВАН УЧЕНИК У ПРВОМ РАЗРЕДУ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И АКО ЈЕ СТАРИЈЕ ОД 17 ГОДИНА, А ЗА ЛИЦА СТАРИЈА ОД 19 ГОДИНА НЕОПХОДНА ЈЕ САГЛАСНОСТ МИНИСТРА.

(4) Узраст лица које стиче основно и средње образовање и васпитање по програму за одрасле уређује се посебним законом.

(5) Лице које је стекло средње образовање, а жели да се преквалификује или доквалификује, стекне специјалистичко или мајсторско образовање, плаћа школарину.

(6) Висину школарине утврђује Министарство, према врстама образовања, с тим да се поједини ванредни ученици - лица старија од 17 година из става 2. овог члана могу да ослободе плаћања школарине, ради постизања пуне равноправности у стицању образовања.

(7) Родитељ, односно старатељ детета и ученика може да се определи и за упис у установу чији је оснивач друго правно или физичко лице, уз обезбеђивање трошкова образовања и васпитања.

Ученички парламент

Члан 105.

(1) У последња два разреда основне школе и у средњој школи организује се ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради:

1) давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање;

2) разматрања односа и сарадње ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника и атмосфере у школи;

3) обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента;

4) активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;

~~5) предлагања чланова стручног актива за развојно планирање из реда ученика.~~

5) ПРЕДЛАГАЊА ЧЛАНОВА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ И ТИМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА ИЗ РЕДА УЧЕНИКА.

(2) Парламент чине по два представника сваког одељења у школи, а у уметничкој школи - по три из сваког разреда, односно године.

(3) Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Чланови парламента бирају председника.

(4) Парламент бира два представника ученика који учествују у раду школског одбора, односно проширеног сазива школског одбора у складу са чланом 57. овог закона.

(5) Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе.

(6) Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената.

Одговорност ученика

Члан 113.

(1) Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

(2) Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим или посебним законом и за повреду забране из чл. 44. и 45. овог закона.

(3) Теже повреде обавеза ученика јесу:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

(4) За повреде из става 3. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

(5) Ученик, родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом., **ОСИМ КАДА ЈЕ РЕЧ О УЧЕНИКУ ЗА КОГА СЕ ПРЕ ПОЧИЊЕЊА ШТЕТЕ ИЗ РАСПОЛОЖИВЕ ПЕДАГОШКЕ И МЕДИЦИНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗНА ДА ИМА РАЗВОЈНЕ СМЕТЊЕ, КОЈЕ СУ ТАКВЕ ПРИРОДЕ И СТЕПЕНА ДА БИТНО УМАЊУЈУ ИЛИ ПОТПУНО ИСКЉУЧУЈУ ЊЕГОВУ ОДГОВОРНОСТ.**

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 114.

(1) За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 44. и 45. овог закона школа мора водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно старатељ ученика.

(2) У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

(3) Васпитно-дисциплински поступак покреће директор најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 44. и 45. овог закона и окончава се решењем. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

ВАСПИТНО - ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК СЕ НЕ ВОДИ ПРОТИВ УЧЕНИКА ЗА КОГА СЕ ПРЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ РАСПОЛОЖИВЕ ПЕДАГОШКЕ И МЕДИЦИНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗНА ДА ИМА РАЗВОЈНЕ СМЕТЊЕ, КОЈЕ СУ ТАКВЕ ПРИРОДЕ И СТЕПЕНА ДА БИТНО УМАЊУЈУ ИЛИ ПОТПУНО ИСКЉУЧУЈУ ЊЕГОВУ ОДГОВОРНОСТ, И У ТАКВОМ СЛУЧАЈУ ПРИМЕЊУЈУ СЕ МЕРЕ ПОЈАЧАНОГ ИНДИВИДУАЛНОГ ВАСПИТНОГ, САВЕТОДАВНОГ И ТЕРАПИЈСКОГ РАДА И ТРЕТМАНА, КАО И ДРУГЕ МЕРЕ КОЈЕ ИМАЈУ ЗА ЦИЉ ДА СЕ УЧЕНИК У НАЈВЕЋОЈ МОГУЋОЈ МЕРИ НЕСМЕТАНО УКЉУЧУЈЕ У СВЕ НАСТАВНЕ И ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ.

ЧЛАН 114А

РОДИТЕЉ, ХРАНИТЕЉ, СТАРАТЕЉ ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА СЕ ОБАВЕШТАВА ОД СТРАНЕ УСТАНОВЕ О

ОКОЛНОСТИМА СЛУЧАЈА - ИНЦИДЕНТА У КОМЕ ЈЕ УЧЕНИК УЧЕСТВОВАО БЕЗ ОДЛАГАЊА А НАЈКАСНИЈЕ ДАНОМ САЗНАЊА О ТОМ СЛУЧАЈУ.

СВАКИ ПОЗИВ СЕ УПУЋУЈЕ ОБАВЕЗНО И ПИСМЕНИМ ПУТЕМ ПРЕПОРУЧЕНОМ ПОШИЉКОМ У ВИДУ ОБАВЕШТЕЊА, КОЈИ САДРЖИ ОСНОВНЕ ПОДАТКЕ О САМОМ ДОГАЂАЈУ.

ПРВИ ПОЗИВ УПУЋУЈЕ НАСТАВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ ИЛИ РАЗРЕДНИ СТАРЕШИНА.

АКО НЕМА ОДГОВОРА НАКОН ПЕТ РАДНИХ ДАНА, РОДИТЕЉУ, ХРАНИТЕЉУ, СТАРАТЕЉУ ИЛИ ДРУГОМ ЛИЦУ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА СЕ УПУЋУЈЕ НОВИ ПОЗИВ - ОБАВЕШТЕЊЕ, КОЈИ ПОТПИСУЈЕ СТРУЧНА СЛУЖБА УСТАНОВЕ, СА НАВОЂЕЊЕМ И ДАНА ПРВОГ ПОЗИВА НА КОЈИ НИЈЕ ОДГОВОРЕНО.

ТРЕЋИ ПОЗИВ НАКОН НОВИХ ПЕТ РАДНИХ ДАНА МОЖЕ УПУТИТИ ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ СА ОБАВЕШТЕЊЕМ РОДИТЕЉУ, ХРАНИТЕЉУ, СТАРАТЕЉУ ИЛИ ДРУГОМ ЛИЦУ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА, ДА ЋЕ О ОКОЛНОСТИМА СЛУЧАЈА И НЕОДАЗИВАЊУ БИТИ ОБАВЕШТЕН И ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА.

АКО И НАКОН ТРЕЋЕГ ПОЗИВА ИЗОСТАНЕ КОМУНИКАЦИЈА СА РОДИТЕЉИМА, ХРАНИТЕЉЕМ, СТАРАТЕЉЕМ ИЛИ ДРУГИМ ЛИЦЕМ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА УЧЕНИКА, ДИРЕКТОР ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ОБАВЕШТАВА О СЛУЧАЈУ ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА, ВОДЕЋИ ОВАЈ СЛУЧАЈ КАО ЗАНеМАРИВАЊЕ ДЕТЕТА.

НАСТУПАЊЕ НЕПРЕДВИЂЕНИХ ОКОЛНОСТИ НА КОЈЕ РОДИТЕЉ НИЈЕ МОГАО ДА УТИЧЕ НИ УЛАГАЊЕМ СВОЈЕ ДУЖНЕ ПАЖЊЕ (БОЛЕСТ, НЕЗГОДА И ДР), МОГУ ОПРАВДАТИ ЊЕГОВО НЕОДАЗИВАЊЕ ПОЗИВИМА УСТАНОВЕ АКО СУ ДОСТАВЉЕНИ БЛАГОВРЕМЕНО.

У СЛУЧАЈУ ТЕЖЕГ ПРЕКРШАЈА ДИСЦИПЛИНЕ ИЛИ ИНЦИДЕНТА КОЈИ СЕ КВАЛИФИКУЈЕ КАО ТРЕЋИ СТЕПЕН НАСИЉА, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ И ПОСЕБНИМ ПРОТОКОЛОМ О ЗАШТИТИ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНеМАРИВАЊА, ПОЗИВ РОДИТЕЉУ УПУЋУЈЕ ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика

Члан 115.

(1) За повреду обавезе, односно забране прописане овим законом, могу да се изрекну мере, и то:

1) за лакшу повреду обавеза ученика, васпитна мера - опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, у складу са општим актом школе;

2) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера - укор директора и укор наставничког већа, а за ученика средње школе и искључење ученика из школе, односно школе са домом; **СУСПЕНЗИЈА УЧЕНИКА (УДАЉАВАЊЕ СА НАСТАВЕ У ОДРЕЂЕНОМ ТРАЈАЊУ);**

3) за учињену повреду забране из чл. 44. и 45. овог закона, васпитно-дисциплинска мера:

(1) укор директора или укор наставничког већа,

(2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази, **ПРЕМЕШТАЈ УЧЕНИКА БЕЗ ОБЗИРА НА РАЗРЕД У ДРУГУ ОСНОВНУ ШКОЛУ, АКО ЈЕ УЧЕНИК ПО ОСНОВУ СУСПЕНЗИЈЕ БИО СУСПЕНДОВАН 30 РАДНИХ ДАНА, БЕЗ САГЛАСНОСТИ РОДИТЕЉА,**

(3) за ученика средње школе - искључење ученика из школе, односно школе са домом.

УЧЕНИКУ СЕ ОДЛАЖЕ ПРИМЕНА ВАСПИТНИХ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У СТАВУ 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЗА ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА, АКО УЗ САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА, УЗ ПОМОЋ И ПОДРШКУ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ УСТАНОВЕ, СА УСТАНОВОМ ЗАКЉУЧИ УГОВОР О ПОНАШАЊУ.

УГОВОР О ПОНАШАЊУ ПРЕДСТАВЉА ПИСАНИ ДОКУМЕНТ, СЛОБОДНЕ ФОРМЕ, КОЈИМ СЕ УЧЕНИК ОБАВЕЗУЈЕ ДА ЋЕ УЗ ПОМОЋ РОДИТЕЉА, НАСТАВНИКА И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ, КАО И СВОЈЕ ВРШЊАЧКЕ ГРУПЕ КОРИГОВАТИ СВОЈЕ ПОНАШАЊЕ У ОДРЕЂЕНОМ ВРЕМЕНСКОМ ПЕРИОДУ (ДА НЕЋЕ ВИШЕ БЕЖАТИ СА ЧАСОВА, ДА ЋЕ ПОШТОВАТИ ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ШКОЛИ, ДА ЋЕ ПОШТОВАТИ НАСТАВНИКЕ И ДРУГЕ ЗАПОСЛЕНЕ У ШКОЛИ И СЛ).

УГОВОР ПОТПИСУЈУ РОДИТЕЉ, СТАРАТЕЉ, ХРАНИТЕЉ ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА (ВАСПИТАЧИ ДР.), САМ УЧЕНИК, ПРЕДСТАВНИК СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ УСТАНОВЕ, А ПО ПОТРЕБИ И ДИРЕКТОР, ВОДИТЕЉ НАДЛЕЖНО ЛИЦЕ ЗА ТАЈ СЛУЧАЈ (АКО СЕ УЧЕНИК НАЛАЗИ У НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА КАО ЛИЦЕ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА) И ДРУГА ЛИЦА РЕЛЕВАНТНА ЗА ПРАЋЕЊЕ ЊЕГОВОГ ДАЉЕГ РАЗВОЈА И РАДА.

НЕПОШТОВАЊЕ ОДРЕДАБА УГОВОРА О ПОНАШАЊУ, НАКОН ПРОТЕКА ВРЕМЕНА ПРЕДВИЂЕНОГ У УГОВОРУ, ПОВЛАЧИ ЗА СОБОМ ПРИМЕНУ ОДЛОЖЕНЕ А ВЕЋ ПРЕДВИЂЕНЕ ВАСПИТНЕ МЕРЕ, АКО СЕ ОЦЕНИ ДА ЈЕ ТО ЦЕЛИСХОДНО.

(2) Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

(3) Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 113. став 1. овог закона.

(4) Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 113. став 1. овог закона, предузеће их пре изрицања мере.

(5) Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 44. и 45. озбиљно угрожен интегритет другог лица.

(6) Мера из става 1. тач. 2) и 3) овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

(7) Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

(8) Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

(9) Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 44. и 45. овог закона, школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

(10) Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

(11) Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 44. и 45. овог закона, у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

(12) Школски одбор решава по жалби из става 10. овог члана у року од 15 дана од дана достављања. Жалба одлаже извршење решења директора.

(13) Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, његов родитељ, односно старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

ЧЛАН 115А

УЧЕНИК МОЖЕ БИТИ СУСПЕНДОВАН - УДАЉЕН СА НАСТАВЕ, У ОДРЕЂЕНОМ ВРЕМЕНСКОМ ТРАЈАЊУ, ПРОПИСАНО ОВИМ ЗАКОНОМ.

ОДЛУКУ О СУСПЕНЗИЈИ ДОНОСИ ДИРЕКТОР НА ОСНОВУ ПРЕПОРУКЕ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА А НАКОН СПРОВЕДЕНОГ ВАСПИТНО - ДИСЦИПЛИНСКОГ ПОСТУПКА. ДИРЕКТОР МОЖЕ ДОНЕТИ ОДЛУКУ О УДАЉЕЊУ УЧЕНИКА И БЕЗ ПРЕПОРУКЕ НАВЕДЕНОГ ТИМА, АКО ОКОЛНОСТИ СЛУЧАЈА ТО ЗАХТЕВАЈУ, А ПОСЕБНО АКО ДАЉЕ ОДЛАГАЊЕ МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО ДАЉЕ ИЛИ ВЕЋЕ ШТЕТЕ, ОПАСНОСТИ ИЛИ РИЗИКА ПО БЕЗБЕДНОСТ ДРУГИХ УЧЕНИКА.

О ОДЛУЦИ, А ПОСЕБНО О ВРЕМЕНУ ПОЧЕТКА И ЗАВРШЕТКА КАЗНЕ СУСПЕНЗИЈЕ СЕ ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНА ШКОЛСКА УПРАВА.

ОБРАЗАЦ ОДЛУКЕ О СУСПЕНЗИЈИ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНО МИНИСТАРСТВО.

СУСПЕНЗИЈА СЕ ИЗРИЧЕ У СЛУЧАЈУ ТЕЖИХ ПОВРЕДА ОБАВЕЗА УЧЕНИКА, ПОНАВЉАЊА ТЕЖИХ ПОВРЕДА (ДИСЦИПЛИНЕ?) УЧЕНИКА, КАО И ЗА УЧИЊЕНУ ПОВРЕДУ ЗАБРАНЕ ИЗ ЧЛ. 44. И 45. ОВОГ ЗАКОНА, КАО И У СВАКОЈ ДРУГОЈ СИТУАЦИЈИ КАДА ПРИСУСТВО УЧЕНИКА ПРЕДСТАВЉА БЕЗБЕДНОСНИ ИЛИ ПСИХОЛОШКИ РИЗИК ПО ДРУГЕ УЧЕНИКЕ.

ПРВА СУСПЕНЗИЈА МОЖЕ БИТИ ОДРЕЂЕНА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ТРИ РАДНА ДАНА, А НАЈВИШЕ ПЕТ РАДНИХ ДАНА.

СВАКА НАРЕДНА СУСПЕНЗИЈА МОЖЕ ИЗНОСИТИ ДО ПЕТ РАДНИХ ДАНА, ПРИ ЧЕМУ СЕ БАГОВРЕМЕНО О ПРОДУЖАВАЊУ СУСПЕНЗИЈЕ ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНА ШКОЛСКА УПРАВА, ПРИ ЧЕМУ УЧЕНИК МОЖЕ БИТИ СУСПЕНДОВАН НАЈВИШЕ 45 РАДНИХ ДАНА У ТОКУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ, НАКОН ЧЕГА СЕ УПУЋУЈЕ НА РАЗРЕДНИ ИСПИТ.

СТРУЧНА СЛУЖБА УСТАНОВЕ ИЗРАЂУЈЕ ПРОГРАМ РАДА СА УЧЕНИКОМ КОЈИ ЈЕ УДАЉЕН СА НАСТАВЕ, КОЈИ ЋЕ СЕ ОДВИЈАТИ У ТОКУ ЊЕГОВОГ ОДСУСТВА СА НАСТАВЕ.

ПО ПОВРАТКУ УЧЕНИКА НАЗАД У ВАСПИТНО ОБРАЗОВНУ УСТАНОВУ, ЗА ЊЕГА СЕ САЧИЊАВА ПОСЕБАН ПРОГРАМ РЕИНТЕГРАЦИЈЕ И НАДОКНАДЕ.

РОДИТЕЉ, ХРАНИТЕЉ, СТАРАТЕЉ ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ ОБАВЉА УЛОГУ РОДИТЕЉА ЈЕ ДУЖНО ДА СЕ ИЗЈАСНИ У СЛУЧАЈУ ДА СЕ УЧЕНИК НЕ ВРАТИ НАКОН ИСТЕКА КАЗНЕ СУСПЕНЗИЈЕ У УСТАНОВУ, У РОКУ ОД ДВА ДАНА ОД ПОСЛЕДЊЕГ ДАНА СУСПЕНЗИЈЕ.

НЕИЗЈАШЊАВАЊЕ РОДИТЕЉА ПОВЛАЧИ ЗА СОБОМ ОБАВЕШТАВАЊЕ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА, ОД СТРАНЕ УСТАНОВЕ.

УЧЕНИК КОЈИ САКУПИ 30 ДАНА ПО ОСНОВУ УДАЉАВАЊА СА НАСТАВЕ, ПРЕБАЦУЈЕ СЕ У ДРУГУ ШКОЛУ ПО СИЛИ ЗАКОНА, БЕЗ САГЛАСНОСТИ РОДИТЕЉА.

УСТАНОВА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБАВЕСТИ ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА, КАДА УЧЕНИК НАВРШИ 30 ДАНА СУСПЕНЗИЈЕ. УСТАНОВА МОЖЕ ОБАВЕСТИТИ ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА И РАНИЈЕ, АКО СМАТРА ДА БИ ДАЉЕ ОДЛАГАЊЕ ПРЕДСТАВЉАЛО ОПАСНОСТ ИЛИ РИЗИК ПО ДРУГЕ УЧЕНИКЕ ИЛИ ТОГ УЧЕНИКА. ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА, УЗ САРАДЊУ РОДИТЕЉА И УСТАНОВЕ У ОБЕ НАВЕДЕНЕ СИТУАЦИЈЕ, ИЗРАЂУЈЕ ИНДИВИДУАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА ТОГ УЧЕНИКА.

VIII. ЗАПОСЛЕНИ У УСТАНОВИ

Наставници, васпитачи и стручни сарадници

Члан 116.

- (1) Васпитно-образовни рад у предшколској установи остварује васпитач, у складу са посебним законом.
- (2) Наставу и друге облике образовно-васпитног рада у школи остварује наставник.
- (3) Васпитни рад са ученицима у школи са домом остварује васпитач.
- (4) Стручне послове на унапређивању васпитно-образовног рада у предшколској установи обављају педагог, психолог и други стручни сарадници, у складу са посебним законом.
- (5) Стручне послове у школи обављају стручни сарадници: психолог, педагог и библиотекар, у музичкој школи - психолог, педагог, нототекар и медијатекар, а у школи за образовање одраслих - андрагог, психолог и библиотекар.

СТРУЧНЕ ПОСЛОВЕ У ШКОЛИ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ ОБАВЉАЈУ, ПО ПРИОРИТЕТУ, ПСИХОЛОГ И ЛОГОПЕД, А ЗАТИМ,

УКОЛИКО ПОСТОЈЕ УСЛОВИ ПРОПИСАНИ ПОСЕБНИМ ПРАВИЛНИКОМ, И ДРУГИ СТРУЧНИ САРАДНИЦИ - СОЦИЈАЛНИ РАДНИК, БИБЛИОТЕКАР И ПЕДАГОГ.

(6) Зависно од потреба школе и програма који се остварује, додатну подршку и стручне послове може да обавља и социјални радник, дефектолог, логопед и андрагог.

Теже повреде радне обавезе

Члан 141.

Теже повреде радне обавезе запосленог у установи, јесу:

- 1) извршење кривичног дела на раду или у вези са радом;
- 2) неспровођење мера безбедности деце, ученика и запослених;
- 3) подстрекавање на употребу алкохолних пића код деце и ученика, или њено омогућавање, давање или непријављивање набавке и употребе;
- 4) подстрекавање на употребу наркотичког средства или психоактивне супстанце код ученика или њено омогућавање, давање или непријављивање набавке и употребе;
- 5) ношење оружја у установи или кругу установе;
- 6) неовлашћена промена података у евиденцији, односно јавној исправи, брисањем, додавањем, прецртавањем или изостављањем података;
- 7) уништење, општећење, скривање или изношење евиденције, односно обрасца јавне исправе или јавне исправе;
- 8) непотпуно, неблаговремено и несавесно вођење евиденције;
- 9) наплаћивање припреме ученика школе у којој је наставник у радном односу, а ради оцењивања, односно полагања испита;
- 10) долазак на рад у припитом или пијаном стању, употреба алкохола или других опојних средстава који смањују радну способност;
- 11) одбијање давања на увид резултата писмене провере знања ученицима, родитељима, односно старатељима;
- 12) одбијање пријема и давања на увид евиденције лицу које врши надзор над радом установе, родитељу, односно старатељу;
- 13) незаконит рад или пропуштање радњи чиме се спречава или онемогућава остваривање права детета, ученика или другог запосленог; **НЕПОСТУПАЊЕ ИЛИ НЕАДЕКВАТНО ПОСТУПАЊЕ У ПРОЦЕДУРАМА ОПИСАНИМ У**

ОПШТЕМ И ПОСЕБНОМ ПРОТОКОЛУ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА;

- 14) неизвршавање или несавесно, неблаговремено или немарно извршавање послова или налога директора у току рада, односно за време незаконите обуставе рада или штрајка;
- 15) злоупотреба права из радног односа;
- 16) незаконито располагање средствима, школским простором, опремом и имовином установе;
- 17) неоправдано одсуство са рада најмање два узастопна радна дана;
- 18) друге повреде радне обавезе у складу са посебним законом.

Члан 163.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај родитељ, односно старатељ ако намерно или без оправданог разлога не упише дете у основну школу или ако дете без оправданих разлога не похађа наставу у основној школи (члан 98. став 1. и члан 112. став 2. тачка 1).

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 5.000 ДО 50.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО СТАРАТЕЉ АКО СЕ НЕ ОДАЗОВЕ ПОЗИВИМА УСТАНОВЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 114А ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 164.

Новчаном казном од 30.000 до 100.000 хиљада динара казниће се родитељ, односно старатељ детета или ученика који учини повреду забране из члана 45. став 8. овог закона.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 30.000 ДО 100.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ РОДИТЕЉ ОДНОСНО СТАРАТЕЉ КОЈИ СЕ НЕ ОДАЗОВЕ ПОЗИВУ УСТАНОВЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАН 114А СТАВ 8. ОВОГ ЗАКОНА.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик проф. др Душан Милисављевић

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања

Proposal of the Law amending and completing the Law on the Basis of the Education System

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа**
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума**
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума**
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума**
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију**

Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније није планирано уређење материје на коју се односи Предлог закона.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима**
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима**
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима**
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност**
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније**

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлог закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања, с обзиром да су предметне измене нису релевантне са становишта права Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 18. август 2017. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК
проф. др Душан Милисављевић

